ר' אלעזר בן רבי שמעון (בר יוחאי) – מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר

דף עבודה מלא • תנאים חלק ב • כיתות ב׳–ד׳

שם: _____ כיתה: _____

תקציר מדויק

הדמות המרכזית היא רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר.. האתגר: רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את גבורתו וממנה אותו ל"שוטר/צייד גנבים" רשמי. הוא חושב שהוא עושה מצווה בביעור הרשעים, אך רב אחר (רבי יהושע בן קרחה) מוכיח אותו שאל לו לתלמיד חכם לעשות את מלאכתם של הרומאים ואל לו לשלוח יהודים (אפילו חוטאים) למשפטם האכזר. רגע השיא: רבי אלעזר מבין שטעה. רגשות האשם מציפים אותו. כדי לכפר על טעותו, הוא מקבל עליו מרצונו ייסורים וכאבים נוראיים בלילות, אך דורש מהכאבים להסתלק בבוקר כדי שיוכל ללמוד תורה! המסר: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות

דיוק במקור: דף העבודה מבוסס על גרעין הסיפור והמקורות המובאים בקובץ. תיאורי אווירה ודיאלוגים שבעיבוד אינם משמשים כאן כשאלות ידע.

1. שאלות על הסיפור הזה

א. בסיפור „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר", מי פעל ומול איזה קושי?

ב. כיצד התחיל המצב: רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את...?

ג. מה הוביל אל הרגע: הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ?

ד. כיצד הסתיים המהלך ב־דְּמָעוֹת שֶׁל חֲרָטָה עֲמֻקָּה?

ה. הביאו פרט מן הסיפור המוכיח את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

2. מילים ורצף אירועים

מילים מתוך כותרת הסיפור והמסר

המילה	פירושה בתוך הסיפור	האירוע שבו היא מתאימה
מונה		
לתופס		
גנבים		

סדרו את אירועי „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר"

סימון	האירוע	מספר בסדר
□	רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את…	_____
□	פְּתִיחָה: כּוֹחוֹ שֶׁל בֶּן הַמְּעָרָה	_____
□	הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ	_____
□	הַשְּׁאֵלָה שֶׁחָדְרָה כְּחֵץ לַלֵּב	_____
□	דְּמָעוֹת שֶׁל חֶרְטָה עֲמֻקָּה	_____

נכון או לא נכון — תקנו את המשפטים השגויים

האתגר המרכזי היה: רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את גבורתו וממנה אותו ל"שוטר/צייד גנבים" רשמי. הוא חושב שהוא עושה מצווה בביעור הרשעים, אך רב אחר (רבי יהושע בן קרחה) מוכיח אותו שאל לו לתלמיד חכם לעשות את….	□ נכון □ לא נכון
נקודת השיא הייתה: רבי אלעזר מבין שטעה. רגשות האשם מציפים אותו. כדי לכפר על טעותו, הוא מקבל עליו מרצונו ייסורים וכאבים נוראיים בלילות, אך דורש מהכאבים להסתלק בבוקר כדי שיוכל ללמוד תורה!.	□ נכון □ לא נכון
רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. התעלם מן האתגר, ולכן הסיפור הסתיים בלי כל שינוי.	□ נכון □ לא נכון

תיקון המשפט השגוי:

3. סיבה ותוצאה

מה קרה?	מדוע?	מה השתנה?
רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את...		
הַצַיָד שֶׁל הַמֶלֶךְ		
דְמָעוֹת שֶׁל חֲרָטָה עֲמֻקָה		

מה היה עלול לקרות אילו הדמות לא הייתה פועלת?

איזו בחירה הייתה משמעותית במיוחד?

---

4. הבנה אישית

מה מגלה המעשה על הדמות?

הסבירו את המסר לילד צעיר יותר.

מה שייך לגרעין המקור ומה נראה כתוספת המחשה?

---

5. קומיקס – ארבעה רגעים

ציירו את עיקרי הסיפור וכתבו משפט מתחת לכל ציור.

1. רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את…

2. פְּתִיחָה: כּוֹחוֹ שֶׁל בֶּן הַמְּעָרָה

3. הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ

4. הַשְּׁאֵלָה שֶׁחָדְרָה כְּחֵץ לַלֵּב

כותרת חדשה

מדוע בחרתי בה?

6. כתיבה יצירתית בעקבות „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר"

☐ יומן של רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. ברגע „רבי אלעזר מבין שטעה. רגשות האשם מציפים אותו. כדי לכפר על טעותו, הוא מקבל עליו מרצונו ייסורים וכאבים נוראיים בלילות, אך דורש מהכאבים להסתלק בבוקר כדי שיוכל ללמוד תורה!".

☐ מכתב אל רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר.: כיצד המעשה לימד אותי „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות"?

☐ ראיון: מדוע לא ויתרת כאשר „רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את גבורתו וממנה אותו ל"שוטר/צייד גנבים" רשמי. הוא חושב שהוא עושה מצווה בביעור הרשעים, אך רב אחר (רבי יהושע בן קרחה) מוכיח אותו שאל לו לתלמיד חכם לעשות את…"?

☐ ספרו את „הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ" מנקודת מבט של מי שראה את המעשה.

המחזה של שלושה רגעים מדויקים

הסצנה	פעולות הדמויות	משפט מרכזי
רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את…		
הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ		
דְּמָעוֹת שֶׁל חֲרָטָה עֲמֻקָּה		

אפשר להוסיף רגשות ודיאלוגים, אך אין להציג אותם כאילו נאמרו במקור.

7. פתרון בעיות מתוך „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר"

א. אילו עמדתם לצד רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. בזמן „פְּתִיחָה: כּוֹחוֹ שֶׁל בֶּן הַמְּעָרָה", איזו עצה הייתם נותנים ומדוע?

ב. חבר טוען שבמצב „רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את גבורתו וממנה אותו ל"שוטר/צייד גנבים" רשמי. הוא חושב שהוא עושה מצווה בביעור הרשעים, אך רב אחר (רבי יהושע בן קרחה) מוכיח אותו שאל לו לתלמיד חכם לעשות את..." עדיף לא לעשות דבר. השיבו לו בעזרת מה שקרה בסיפור.

ג. תארו מצב מחיי ילדים שבו אפשר ליישם דווקא את המסר „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות".

המשימה השבועית שלי בעקבות הסיפור

מעשה שמבטא את המסר	מתי?	בוצע
		□

איזה רגע בסיפור עזר לי לבחור במעשה הזה?

8. ארבע רמות למידה — „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר"

זכירה: מה קרה בין „רבי אלעזר רואה גנבים שמציקים ליהודים ומחליט להשתמש בכוחו כדי לתפוס אותם. השלטון הרומאי רואה את..." לבין „הַצַּיָּד שֶׁל הַמֶּלֶךְ"?

הבנה: מדוע היה הרגע „רבי אלעזר מבין שטעה. רגשות האשם מציפים אותו. כדי לכפר על טעותו, הוא מקבל עליו מרצונו ייסורים וכאבים נוראיים בלילות, אך דורש מהכאבים להסתלק בבוקר כדי שיוכל ללמוד תורה!" נקודת השיא?

יישום: כיצד ניישם את „בחירה בטוב, תורה ומידות טובות" בבית או בכיתה?

יצירה: כתבו סיסמה המזכירה את רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. ואת המסר.

9. אהבת השם מתוך הסיפור

הסיפור מלמד: בחירה בטוב, תורה ומידות טובות. המעשה של רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. מראה כיצד ערך תורני נעשה לבחירה ממשית ברגע של קושי.

איזה מעשה מסוים של רַבִּי אֶלְעָזָר בְּרַבִּי שִׁמְעוֹן. בנו של רשב"י (איתו ישב 13 שנה במערה). תלמיד חכם עצום ואדם בעל כוח פיזי אדיר. יכול לעורר בי רצון להתקרב להשם?

איזו החלטה קטנה, הקשורה ל־„דְּמָעוֹת שֶׁל חֶרְטָה עֲמֻקָּה", אקבל בלי נדר?

בעקבות „מונה לתופס גנבים ע"י הרומאים, ואחר כך קיבל על עצמו יסורים לכפר" אני רוצה לעבוד על _____ באמצעות _____.

מחוון למורה – 100 נקודות

תחום	נקודות	הערה
ידיעת הסיפור והדיוק	25	
סיבה ותוצאה	25	
הסבר אישי	20	
יצירתיות ובהירות	15	